

Í DAG

SOVJETSAMVELDIÐ OG
FÖROYSKA FISKIMARKIÐ

ISHKOV: Eingi krøv um undantaksreglur

BEINT aðrenn russiski fiskimálaráðharrinn fór úr Keyptanna-havn, segði hann, at það ekki var talan um at sökja um undantaksreglur frá 12 mila markinum undir Føroyum. SPURNINGURIN um nýtslurætt til feroyskar havnir og firðir til umvælingar og úterð av sovjetiskum trolarum hefur verið havdur á máli; men hetta er eitt óekonomískt-umsitingarligt mál. ISHKOV legði aftrat, at Sovjetsamveldið nýliga hevði fingið eitt tilboð frá Skotland: um rett til at nýta skotskar havnir. VIÐARI segði ISHKOV, at russar ikki høvdu bjóðað dansk- arum landingarrættindi í Murmansk. Her var einans talan um, at danskir eins og aðrir fiskimenn kundu nýta Murmansk sum neyðhavn.

Viðmerkingar

0 PST.-LANINI
OG »14. SEPTEMBER«

Um »nullrentuna« skrivar Sim- un P. Jacobsen í »14. sept.«, at hann var ein, sum agiteraði fyri hesum ódýru lanum undan seinasta vali, og sum Erlendur Patursson seinni hevur talað um í tinginum. Uttanumtós greinskrivarans um, hvør ið hevur lænt til nullrentu, lata við fara, tí hjartatátturinn í tjóð veldisagitatióini var, at vit ikki skuldu læna pening úr Danmark; vit skuldu einki hava við dan-

seringsgullið at gera, hetta pest- gullið, ið vildi forkoma okkum sum tjóð.

Men hvør hevur verið grammari enn tjóðveldismenn at lænt milljóna pening úr Danmark. — Frá al- heimsmarknaðinum er einki komið. Greinskrivarin sigur, at tjóð- veldisflokkurin bert fekk undir- tøku frá 23 pst. av veljarafjöldin at nýta henda rett: at læna til null rentuna;

men gloymt verður at leggja aftur, at hesi 23 pst. inu valdu tjóð- veldisflokkinn, fyri at vi: undir- ongum umstøðum skulu læna pening úr Danmark.

FISKIVINNA

BJARGINGARBÁTARNIR
GERAST TRYGGJARI

100 pst. trygggleiki á sjónum

Eitt nýtt slag av bjargingarbátum hevur sæð dagsins ljós. 2 tons tungir, gjordir úr heilsveisadum stalplátum. Tryggjar skipsmann- ingum 100 pst. bjargingarlíkindi.

— Eg var við »København«, tá hann minusprotgisti og sakk í juni 1947, sigur bátsmaðurin A. Bak Sørensen og síðan tá havi eg arbeitt við hesum bjargingarbát- inum, sum nú er veruleiki.

Tað er rúm fyri 40 fólkum inni í hesum rundbolluta fari, 10–20 kunnu sita omaná og nógv fólk kunnu hanga uttaná.

Báturin hevur 18 hk motor og gætt 7–8 mil um tíman. Hann kann ikki søkka, og hann kann fara niður við skipinum, meðan manningin situr í trygdarreinum innanbörða. Hín 18 tons stóra upp- driftin ger, at hann slitur seg leys- an og kemur sum eitt skot uppá vatnið.

— Hann kostar mer 40.000 kr. sigur byggimeistarinn, men kann lættliga gerast fyri umleið 15.000 kr.

Ein annar fyrimunir er tann, at hann hóskar eins væl í polarveður- lag sum undir ekvator.

Brevkassan

Klakksvík, 30. oktr. 1963.

Harra blaðstjóri!

Ger so væl at greiða mær svar uppá hesar spurningar: Nær hevur seyðurin loyvi at koma aftur á bóin? Hava summir bóndir loyvi fram um aðrar at hava seyð sín millum husanna í úrtíð? Eg spyrji hetta, tí at á Myrk- anoyri eru nú fleiri vikur farnar, síðan ótal av seyði legðist oman í bygdina og inn í urta- garðar, har hann slapp til. — Og svara mær at enda: hevur Myrkjanoyrbóndin forrætt fram um aðrar bóndur at hava seyð í bygdini?

Borgari í Klakksvík.

SVAR: Frá sýslumanninum í Klakksvík fía vit at vita, at seyð- urin ikki hevur loyvi at ganga á bónum fyrr enn aftaná 25. oktober og at eingin bóndi hevur forrætt fram um aðrar, tí slíkur forrættur er ikki til.

eyðgjaf

LÁTURVERJIN. Serstakliga var tað lógingsformaðurin Sámuel Petersen, sum gekk í hernað móti tjóðveldismanninum undan seinasta vali, tí hesir gingu imóti heima- stýrslislogi. Hann vildi leggja alla orku sína í at verja grundlóg For- oya — heimastýrslislogina. Nú er Sámuel í landstýrinum saman við teinum monnum, sum sambært »14. sept.« 10. oktr. 1962 vilja:

»Aðalendamálið tjóðveldisfloks- ins er fullkomið tjóðarfrælsi, flokkurin kreivur avgerð folksins 14. september 1946 setta í verk og tað rættar- og lyftisbróðið, ið fordi til heimastýrslislogina, rætt- kð. Avtøkin av heimastýrslislog- inu er ein sjálvsogd fylgja av áðurnevnda sjónarmiði.«

Keyðið SOSIALIN!
Haldið SOSIALIN!
Lesið SOSIALIN!

Landbúnaðurin

Keypa mjólk bara einaferð um vikuna

Í USA eru mjólkamennirnir nú vorðnir arbeiðsleysir, tí tá í ame- rikansku húsmóðurnar fara til handils keypa fær mjólk fyri eina heila viku.

Hetta letur seg gera, tí fram- leiðslu- og goymsluhættirnar eru vorðnir annarleis og nútímans- gjordir í mun til, hvat teir vóru frammanundan.

Mjólkinn verður nú latin uppí páppirsílót beinanvegin, sum hon kemur úr jógurinum á kúnni og sett til kølingar. Hon verður goymd kold bæði hjá framleiðaranum og solumanninum, og húsmóðurin skal goyma hana kalda og ikki seta hana á bórðið, fyrr enn beint tá ið hon skal brúkast.

Hetta er framstig og nýggjur við- gerðarháttur, ið menn vænta sær nógv av.

HÖSNARUNGA- OG EGGJAKRIGGI

Stórt stríð hevur staðið millum USA og felagsmarknaðarlondini av tollmúrnum, ið nú er við at hevia seg kring »tey seks«, men her fekt tá ein linni í lag, soleiðis at USA aftur kann flyta hósnaugar til hesi lond undir toluliga kappingar- forum umstøðum.

Nú er tað eggini tað geldur. Tollurin á eggum er í vissum forum hækkaður við 2,88 kr. pr. kg. Við hesi hækking hava lond- inni uttanfyri ið við at sleppa av við egg í Felagsmarknaðarlond- unum.

syn til sig selv. Man vilte ikke risikere at pakalde sig vrede eller utilfredshed fra nogen side ved en uheldig løsning, og derfor lader man et udvalg, bestående af ikke-politikere til at tage ansvaret.

Bræv til Sosialin

60 MILLJÓNA GRUNNURIN.

Nú hevur so nógv verið skrivað um 60 milljóna grunnin, sum »sjálv stýrslandsstýrið« hevur lagt so stóran dent á at fáa hendur á, so eg skal gera stutt av.

Bara hetta uppskiotið: Undan seinasta vali sat eg á val- fundi, har valevni hjá tjóðveldi- num segði burt út, at tjóðveldis- flokkurin aldri vildi ganga við til henda grunn, tí hetta var einki annað enn eitt lið í sambandspolitikki dana at binda Føroyar fastari á Danmark.

Eru tjóðveldismenn vorðnir sam- bandsmenn ella hvat?

Ahoyrari.

Veitst tú

»AT bara fáir av manningini aftanfyr hitt sokallað »sjálv- stýrslandsstýrið« eru umi domisvaldur, og at tað aftan- fyri landstýrið í dag sita menn á tingi við einans 2 — tveimum — persónligum at- kvøðum.

AT Knút Wang, lógtingsmaður royndi at reka tjóðveldismenn til ikki at atkvøða fyri sosial- lógávinu, hvørs endamálið var at gera tilveruna hjá gomlum og treingjandi betri og hugna- ligari.

AT ikki ein einasti fólkafloks- maður hevur greitt atkvøðið fyri fulla víðurkenning flaggs- ins eins og fullu víðurkenning móðurmálsins í øllum livins for- um.

AT fyrsta bóðskriv, ið handa varð bretum í 1940 um víðurkenning feroyska flaggsins, var skrivað av P. M. Dem og L. Zachariassen, javnaðar- og sjálvstýrslisflokksins vegna.

adrið siga

PRISDANNESE eitur oddagreni í Dimmaletting, sum víðgerð mál- ið um rafiskaprisimar. Landstýrið skulkaði sær undan at skera ígjøg- num í hesum livsmáli: útróðramanna men lat veruliga avgerðina uppí hendurnar á einum lærara, hvørs starvsfelagari vanliga verða illa við- farnir av málagnu tjóðveldisflokks ins. Dimmaletting skrivir m. a.:

»Den av landstyre valgte udvej, at sammensætte et udvalg til fastsættelse af hjemmeprisen for hverken genial eller egnet til at bringe de i spørgsmålet implicerede parter til at nå noget lykkeligt resultat. Landstyre valgte i første række denne udvej af hen-

BARNAMATUR

— VIK. Niðanfyrir skulu vit finna 15 bygdir í Føroyum, sum enda við vik. Vit hava sett strukur í staðin fyr bókstavinar í fyrra partinum á navninum. Hvarjar eru tær?

V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K
V I K

til gáman

Í SKULANUM. Í náttúrsøgutímanum greiðið lærarin bórunum frá mannalíkaninum og segði m. a. at á forsiðuni á menniskjanum vóru tarmarnir og magasekkurin.

— Men hvat hava vit so á rygg- síðuni.

Tøgn. Men at enda retti Petur hondina upp.

— Ná, Petur, hvat heldur tú?

— Ryggsekkurin!

VÆL SAGT: Eingin tosar so nógv um arbeiðsins vælsignisli, sum tey, ið einki gera.

HANN: Lat okkum geva uppat at trætast. Kunnu vit ikki móta hvørj um øðrum á hálvum vegi.

HON: Jú, tú við gongur, at eg hevði rett, og so skal eg viðganga, at tú hevði skeivt.

VÆL SAGT: Tá ið kvinnur hittast tosa tær um teirra vinkunur. Tað gera mennirnir eisini.

hugskot

KONGATALUR
— NU OG FYRR.

Føroyingar flestir høvdu høvi til at hoyra kongarøður Hákan Djur- husar og Sámuel Petersens, har teir fagnaðu Danakongi og lov- prisaðu »samhøgheden«. Til sam- anberingar skulu vit her endurtaka kongatalu Jónes Paturssonar í 1907:

»Når vi fjeldets sønner og døtre siger til danerne, der bor på slet- ten: Der er ingen af os, ikke en eneste en, der ønsker at skille os fra eder, men vort ønske er godt samliv under fælles krone, da tror jeg, at de vil sætte pris på et sådant håndslag. Vore for- fædre har på tinge i Thorshavn by svoret mange danske kongers huldskab og troskab. Hil og sæl Danevalde.«

Mong ár liggja ímillum hesar »sjálvstýrse-kongarøðurar, nógv stríð, klandur, eiturála og sam- felagsligar misgerðir; men í somu løtu ein danskur kongur stigur á land, tá eru hesir harrar til reiðar at nikka og neya.

Men — sigur tú — hvat annað skulu riddararnir av Dannebrog gera?

TAÐ ER VERULEIKI

AT í 57 ár hava teir ymisku sjálv- stýrslisflokkarnir havt stundir til at »fyrirleika« sjálvstýrið, men hóast allir teir sokallaðu »sjálvstýrslisflokkarnir« nú hava meiraduta á tingið og skipa landstýri, so er onnur figgjár- lógin lógd fram, men ikki eitt oyra sett av til at fremja mera sjálvstýri, enn javnaðar- flokkurin saman við sambands- og sjálvstýrslisflokkinum hava sett í verk.

Fiskimenn ...

(Framhald frá 1. síðu).

stór ósemja eisini. Teir eru pris- givnir at lata fiskin frá sær her.

Teir hava verið prisgivnir at taka við tí prisi, sum keyparin her á landi býður.

Men nú er tolið úti. Nú er tolið uppi. Nú má broyting verða í. Og teir vága tað.

Teir biðja landstýrið um at kalla tingið saman.

Men fleiri dagar ganga. Um víka Einki svar.

So kemur tá liv í. Men nú er vorðin »reika, Bákarnir liggja. Fiskimenn vilja ikki út fyri undir- prisin, siga teir.

Nú skal rokka ella stokka. So verða fiskimenn og reiðarar samdir við landstýrið at velja 3-mannanevnd, nei tað er rætt, tað varð til 5-mannanevnd eftir upp- skoti frá reiðarunum.

Henda nevnd skal seta prisin. Hvussu verður hon?

Vit hava havt eina sáttfiskanevnd fyri langfaraskip.

Hon? Hava »fiskimenn sungið henni lovprið?

Nei! Nei! Á, tey orð um hana! Á, det skoðsmál!

Fiskimenn kenna seg at hava sitið við sviðið soð, og tað sum tað »forsler.«

Kanska henda nevndin verður betri. Ivist av tí, sum er hent.

Men kortini — kanska. Kanska hon verður betri.

Men, fiskimenn. Tað liggur veru- liga í tykkara hondum.

Takið ræðið sjálvir.

Veljið tykkara flokk á ting. Veljið so dúgliga, at tit fáa meir- lutan. Sosialsman er jú tykkara björging sum hon er bjarging slit- mannsins allastaðni.

Takið meirlutan á tingi!

So fítt tit skipað so, at fiskurin verður tykkara. Og tað verða tit, sum fáa marknaðarprisin.

Eingin hevur víðá so gálið, at fiskimenn ikki taka maktina, tá ið teimum stendur til at gera tað!

Sýrimaður.